

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 13. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošli D 10.—, za ino-
semstvo D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR Jurčičeva ulica šte. 4.

Posamezne številke:
Navadne Din — 75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 274
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SMS poštnoštevilo
račun šte. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odgovarja. — Rokopisi se ne vračajo.

TABOR

Naslov

Maribor, sobota 13. decembra 1924.

Leto: V. — Številka: 284.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

CURIH, 12. dec. (Izv.) Sklepni tečaji.
Pariz 24.24, Beograd 7.75, Praga 15.53, Mi-
lan 22.72, Newyork 516.30.

ZAGREB, 12. dec. Pariz 360—365, Svi-
ca 1299—1309, London 313.10—315.10, Dunaj
0.0935—0.0955, Praga 201—204, Milan 268.90
—289.90, Newyork 66—67.

Ninčičevi sestanki v Rimu.

Sestanek z dr. Grünbergerjem. — Avdijsenca pri italijanskem kralju. — Obisk
Chamberlaina. — Sestanek s Mussolinijem.

BEOGRAD, 12. dec. Iz Rima poročajo:
Avstrijski delegat v svetu Društva na-
rodov Grünberger je večeraj dopoldne ob-
iskal našega zunanjega ministra Ninčiča
in se je razgovarjal z njim zastran uki-
njenja sekvostrov. Govorila sta tudi o
dunajskih trgovinskih pogajanjih med
našo državo in Avstrijo. Ninčič je izja-
vil, da je naša politika napram Avstriji
slejkoprejš enaka.

Ob pol 12. uri je Ninčiča sprejel v
polurni avdijsenci italijanski kralj Vito-
rio Emanuele. Kralj se je zanimal za
polažaj v Jugoslaviji. Ob tej priliki je
kralj naglasil, da mora Jugoslavija do-
biti na razpolago tudi železniško prego
Postojna—Reka preko Sv. Petra.

Po avdijsenci se je kralj podal z mini-
strom Ninčičem v jedilnico, kjer je bil
njemu na čast prirejen dejeneur. Navzo-
či so bili tudi Mussolini, naš rimski po-
slanec Antonijević ter drugi člani naše-
ga poslaništva. Po dejeneurju sta kralj in
Ninčič nadaljevala razgovor, ki se je su-

kal okoli ureditve jugoslov. italijanskih
odnosov. Minister Ninčič je izjavil po
avdijsenci, da je zelo zadovoljen z njenim
poteikom.

Zatem je dr. Ninčič odšel v angleško
poslaništvo, kjer se je sestal z angleš-
kim zunanjim ministrom Chamberlain-
om. Chamberlain se je zanimal za naš
notranje politični položaj, potem pa za
odnose napram sosednim državam, oso-
bito nasproti Albaniji. Kazal je veliko
skrb radi najnovejših dogodkov v tej
nemirni državi. Dr. Ninčič je izjavil, da
naša država spoštuje neodvisnost Alba-
nije in se ne vmešava v njene notranje
razmere.

Potem je imel Ninčič še sestanek z
Mussolinijem in je predlagal, da naj Ju-
goslavija in Italija podpišeta tudi letos
izjavo, da ne bo druga drugi posegala v
notranje razmere.

Zvečer je bil na kapitolu slovesn spre-
jem tujih diplomatov in državnikov. —
Navzoč je bil tudi Ninčič.

Stanovanjski zakon podaljšan.

Naredba ministra za socialno

BEOGRAD, 12. dec. Danes je minister
za socialno politiko Gjurčič podpisal na-
redbo o ureditvi najemniškega in stano-
vanjskega vprašanja. Naredba se glasi:

§ 1. Stanovanjski zakon z dne 31. dec.
1921 ostane v veljavi do 1. maja 1925.

§ 2. Ta naredba postane veljavna ta-

politiko. — Do 1. maja 1925.

koj, ko jo podpiše kralj, vendar pa zado-
bi pravno moč šele s 1. januarjem 1925.

V komentarju, ki je priložen odredbi,
se naglašja, da je vzakonjena s sklepom
ministrskega sveta in kraljevim podpi-
som. V ta namen se bo danes popoldne
sestal ministrski svet.

Nemčija se zopet oborožuje?

Vesti o senzacionalnem poročilu mednarodne kontrolne komisije.

BERLIN, 11. dec. Razni listi poročajo
iz Pariza, da je tamošnja izdaja „Daily
Newsa“ objavila poročilo, ki ga je pred-
ložila vojaška kontrolna komisija o raz-
orožitvi Nemčije in ki prihaja k na-
stopnim senzacionalnim sklepom:

1. Medzavezniška kontrola ni mogla
doseči uspehov, ker so nemške oblasti
vstrajno in dosledno sabotirale delo ko-
misije.

2. Vsled tega ne bo moglo Društvo na-
rodov ugotoviti, ali je Nemčija resnično
razorožila ali ne.

3. Nemčija celo nadaljuje z oboroževa-
njem. Organizirala je zopet svoj gene-
ralni štab in je danes že v stanju, da
začne novo ofenzivno vojno.

4. Nemčija razpela razen z »Reichs-
wehr« (državna hramba) še s 100.000
mož oborožene policije.

5. Stroji za izdelovanje vojnega mate-
rijala niso bili uničeni, topovi in muni-
cija se izdelujejo v večjih množicah.

Berlinski listi izražajo v splošnem
dvom, da bi kontrolna komisija resnično
predložila poročilo v navedenem smislu.

Doma in po svetu.

— Himen. Dne 9. tm. se je poročil v
Sv. Križu pri Rog. Slatini nadučitelj g.
Miloš Verk z gđno učiteljico Marto Se-
kirnikovo. Vrlemu somišljeniku iskrene
čestitke!

— Smrtna koša. V pretečenem tednu
je v Poljčanah zadela kap blago gospo
Elizo Bohak. Po dveh dnevih trpljenja
je zlato srce izdihnilo v dobi 83 let. Kako
je bila spoštovana in ljubljena, je poka-
zala velika množica ljudi pri pogrebu.

— Kako kazujejo Francozi državne
uradnike, ki so proti državni obliki. —
Francoski ministrski predsednik Herri-
ot, ki mu ne more nihče očitati, da ni
prepriča pristaja široke demokracije in
politik globokega socialnega čuta, je iz-
javil minule dni, da uradniki in učitelji,
ki so bili odpuščeni zbog komunistične
propagande, ne bodo znova sprejeti v
državno službo. Vlada je namreč odpu-
stila celo vrsto komunističnih hujšakov,
ki so rovarili proti državni obliki Fran-
cije in ki bi jo radi s pomočjo komuniz-
ma podredili nemškemu vplivu. Ti lju-
dje so zaprosili za zopetni sprejem v
državno službo, toda vlada jih je odklo-
nila. Pri nas so nekateri nasprotni-
ki državne oblike, stabilizacije in notra-
njega reda samo vpokojeni, pa je nastal
strahovit krik o reakciji. V Franciji pa
najbolj svobodoljubna vlada naravnost

odpušča take državne nameščence, ki
hočejo na ljubo tujcem razrušiti držav-
no neodvisnost Francije in jo podrediti
oblasti III. internacionale.

— »Jadranska Straža« podružnica v
Ptuju priredi svoj I. redni občni zbor v
sredo dne 17. decembra 1924 (na dan roj-
stnega dne Nj. Vel. kralja) takoj po
slavnostni službi božji (ob 10. uri dopol-
dne) v veliki dvorani Mestnega urada z
dnevniim redom, ki ga določa § 15. druš-
tvenega pravilnika. Udeležba za člane ob-
vezna.

— Dva požara v okolici Hoč. Dne 6.
decembra zjutraj je izbruhnil požar v
hiši kočarja Janeza Čretnika v Hotinji
vasi št. 26. Zgorelo je leseno, z opeko kri-
to ostrešje in razen raznih malekosti na
podstrešju še 3 šivalni stroji. Posestnik
je bil dobro zavarovan. Požar je najbrže
zanetila njegova žena, ki je s petrolejko
iskala na podstrešju perilo. — Dne 11.
dec. okoli 3. ure zjutraj pa je začelo go-
reti pri posestniku Štefanu Pločku v
Rogozi št. 37. Požar je uničil podstrešje,
kjer je imel posestnik shranjeno gospo-
darsko orodje in razne pridelke. Zgoreli
so tudi hlevi. Živino so o pravem času
rešili, tudi z opeko kriti del hiše so so-
sedji obvarovali pred ognjem. Požar je
nastal vsled neprevidnosti domačih ka-
dilecev.

— Nezgoda slovenskih mornarjev pri
Šibeniku. Iz Šibenika poročajo: Mor-

narji, gojenci 2. tečaja podoficirske šole
voje mornarice v Šibeniku, so minule
dni plavali na neki jadrnici po vzbarka-
nem morju izven šibeniškega zaliva. —
Vsled močne burje se je ladja preobrnila
in vsa posadka — 14 mornarjev, razven
dveh vsi Slovenci — je bila v hipu sredi
divjih morskih valov. Fantje so se več
ko eno uro borili z valovi na življenje
ali smrt. Nazadnje so jim tovariši prihi-
teli na pomoč z motornim čolnom in jih
tako rešili sigurne smrti. Vsi so se sre-
čno vrnili v pristanišče.

— Sokolski dom v Šoštanju je bil v
nedeljo 7. tm. slovesno odprt.

— V Avstriji ne bo telefonske stavke.
Iz Gradca poročajo, da je odvrnjena ne-
varnost telefonske stavke v Avstriji, ki
je grozila še večeraj.

— London v megli. Ogromno veleme-
sto London, ki je znano radi svoje me-
gle, je predvečerašnjim pokrila tako go-
sta megla, da že 50 let ne pomnijo enake.
Megla je tako gosta, da sploh ni razločka
med dnem in nočjo. Električne luči gore
brez nehanja. Nastale so ogromne pro-
metne težkoče in število človeških žrtev,
ki jih nekaj zahteva poulični promet
skoraj vsak dan, je znatno naraslo. Ta-
tovi imajo srečno in bogato žetev. Ustav-
ljen je ves rečni in zračni promet.

— Prošnja. Vsled strastne ljubezni
sem zagrešil zločin, za katerega se poka-
rim že 16 let. Kmalu bom zopet prost;
a svoboda zlata je za mene groza: — slep
sem. S poštenim delom bi rad izbrisal
svoj greh. Za telesno delo nisem. Pope-
val pa bi stare ljudske pesmi, ki mi jih
je vsadila v srce stara dobra majka; tu-
di svoje skromne pesmice bi pel v smislu
dičnega goriškega slavca, da »To bude
najvišja modrost in krepost: brzdati in
vladati strasti!« Glas moj pa ni več čist
kakor nekdaš; kriti bi ga moral s pri-
mernim godalom. Po kitari kopri moje
sreč! A kako si jo naj kupim revček, za-
puščen in zavržen... Morda pa sameva
v kakem prašnem zaboji stara kitara?
Plemenitim darovalcem in dobrim daro-
valkam bil bi hvaležen do smrti. Kitara
naj bi se poslala na »Mariborsko pod-
porno društvo za odpuščene kaznjence«.

— Vprašanje uradniških legitimacij
za železo, vožnje. Prejeli smo: Ker nove
uradniške legitimacije ne morejo biti iz-
vršene do konca tega leta in jih tiskar-
na niti ni dotiskala, je gospod Minister
saobračaja z odlokom M. S. br. 27019-2
odredil, da se stare legitimacije ne po-
daljšajo za leto 1925, pač pa sme direkci-
ja na prošnjo izdati prošilec, kateri so
uradniško legitimacijo že zaprosili, pa še
ne prejeli, nakaznice za vožnje po polo-
vični ceni, kadar za to zaprosijo preko
svoje nadležne oblasti. Kadar se bode že
zaprosena legitimacija za povlastice rod-
binskim članom in penzionistom izdala,
se bode v njej črtalo toliko rubrik, koli-
kor se je izdalo na račun nakaznic.

— Pozor, izseljenci! V Anversu je bilo
nedavno aretiranih 10 Poljakov, ki so
imeli potvorne potne listine za Zdru-
žene države S. A., malo prej pa v Mar-
selju 55 izseljencev tudi s potvornimi
potnimi listinami. Zato pozor!

— Ne v Belgijo in Fr. Nije! Oblastva
so bila opozorjena, da hodijo med ljud-
stvom sumljivi agenti, ki nabirajo de-
lavce za belgijske in francoske rudnike.
V veliki večini slučajev zabredajo taki
delavci v obupne razmere, ki v teh dr-
žavah vlada velika brezposelnost in ne-
kvalificirani delavci prav nič ne po-
grešajo.

JDS.

Zopet nova krajevna organizacija
JDS. Demokratska misel v mariborski
oblasti se lepo razvija. Poleg nove orga-
nizacije v Mežici, ustanovljene v nede-
ljo 7. tm. se je istega dne ustanovila no-
va krajevna organizacija Demokratske
stranke v popolnoma kmečki občini Sv.
Štefan v Šmarškem okraju. Še ni dolgo,
kar je »Slovenski Gospodar« od tam ve-
del poročati, da v štefanski fari sploh ni
nobenega demokrata. V nedeljo 7. pa se
je ustanovila Krajevna organizacija

JDS, kateri na čelu stojijo sami vrli
kmetje in sicer Janko Koprive iz Babnih
brd kot predsednik, Fran Jazbec iz Bab-
ne gore kot blagajnik, Martin Strašek iz
Grobele kot tajnik, tr. Ljudevit Vrečko
in Anton Slatenšek kot odbornika. Tako
smo štefanski demokratje dali najboljši
odgovor »Slovenskemu Gospodarju«. Ži-
veli! Krepko naprej!

Proslava Žižkove pet- stoletnice v Mariboru.

Nedavno so Čehi širom svoje domovi-
ne in tudi daleč v tujih nasebinah pro-
slavili 500letnico smrti narodnega junaka
Jana Žižka. Kdor količakaj pozna češ-
ko zgodovino, ve, kakšen sloves ima sa-
mo ime tega husitskega vojskovodje, ki
ga Čehi imenujejo s ponosom: simbol
češke svobode in protigermskega od-
pora. Žižka je postal pod vplivom Jana
Husa eden najvnetejših bojnikov češ-
kega duha; že v tistih dneh — za Karla
IV. — se je jasno zavedal, da gre češke-
mu človeku in češki besedi enakopravno
mesto na dvoru in v cerkvi. Več let se
je mudil na Poljskem, kjer se je v vr-
stah Jageloncev bojeval proti nemškemu
vitezskemu redu. Na Češko se je vrnil sto-
prav po Husovi smrti, ko je husitsko gi-
banje dobilo socialni in vojaški značaj.
Najprej je začel na južnem Češkem an-
tifevdalni demokratični pokret proti
grajščakom, nato pa je nadaljeval v
Pragi oster boj proti Karlovmu nasled-
niku Zigmundu. Zdaj so se začeli veleža-
nimivi boji, ki jim je stal na čelu hrabri,
izurjeni vojskovodja Jan Žižka. Žižkova
vojska je bila nekaj posebnega: sam pa-
pež Pij II. je dejal, da Žižkovi vojski
boljše poznajo sv. pismo nego italijanski
prelati. Bili so »božji bojovníci«, boreci
za pravico, za duha svobode in resnice.
Dolgo so trajali husitski boji in burna
so bila leta Žižkovega vojaškega življe-
nja. Vsa češka in druga objektivna zgo-
dovina priznava, da je bil Jan Žižka e-
den najizrazitejših slovanskih tipov 15.
stoletja.

Ta junak, davni bojevnik za tiste po-
litične in narodne ideale, ki jih je ures-
ničil šele današnji, z Žižkovim duhom od-
pora in vere v pravico prepojeni češki
rod, — zasluži, da se ga ne spominjajo
samo Čehi, ampak tudi ostali Slovani.

Pozno sicer, a vendar ne prepozno bo
tudi Maribor položil svoj skromni vене-
pred nesmrtno senco junaka Žižke, ki je
pred 500 leti umrl na dolgi fronti slovan-
skih narodov proti germanskemu impe-
rijalizmu in nasilju.

V ta namen bo Jugoslov.-Češkoslova-
ška liga priredila skupno s Češkimi klub-
om v soboto dne 13. tm. v Narodnem do-
mu Žižkov večer s predavanjem češkega
rojaka, ljubljanskega vseuč. prof. g. dr.
Vaclava Buriana.

Mariborske vesti.

Maribor, 12. decembra 1924.

Umor v Studencih.

Čevljar Miki umoril ženo in pobegnil.

5 letno hčerko pogrešajo.

Danes zjutraj so vajenci in pomočniki
čevljarskega mojstra Vincenca Mikla v
Studencih. Aleksandrova c. 13, prišli na
delo. Takoj v prvem hipu se jim je zde-
lo čudno, da še delavnica ni bila s cestne
strani odprta, kakor vsako jutro doslej.
Zavili so okoli hiše in krenili skozi zad-
nja vrata, ki vodijo v kuhinjo in odtod
v spalnico in delavnico. Vrata so bila
odprta. V stanovanju ni bilo nikogar. Ko
so prišli v delavnico, se jim je nudi-
l strahoten pogled. Mojstrova žena Tere-
zija Miki je ležala

mrtva v luži krvi

sredi delavnice, obrnjena z obličjem k
podu. Očitno je bilo, da je bila ponoči
umorjena.

Takoj so obvestili sosede in nato oro-
ništvo v Studencih, ki je delavnico in
stanovanje zaprlo in odredilo komisti-
nalno preiskavo. Sodna komisija bo pre-
iskala umor na lice mesta danes popoldne
ob 3. uri. Dotlej se ne bo v delavnici nič

Pri dopolnjevanju MAGGI-jeve zabele

Cene dopoljenih steklenic

Stev.	0	1	2	3
Din	5	10	17	36

naj se pazi na to, da se zabela dopolni iz Maggi-jeve velike originalne steklenice, ker se v teh steklenicah po zakonu sme shranjevati, oziroma prodajati samo Maggi-jeva zabela in ničesar drugega.

izpremenilo. O stvari je bil takoj obveščen policijski komisariat, ki je razposlal svoje detektive, da iščejo morilca.

Nedvomno je, da je Terezijo Mikl umoril

njen mož

čevljarji mojster Vincenc Mikl. Sosedom je znano, da nista živela v dobrih odnosih. Zakonca sta se pogosto prepirala in je redkokdaj posijalo solnce miru v njun zakonski dom. Čevljar Mikl je namreč

pobegnili

in nihče ne ve, kje se sedaj skriva. Sosedje trde, da so ga videli snoči okoli 1/4 na 9. uro. Ali se je umor zgodil že v večernih urah, ali pa šele ponoči, tega za sedaj ni moči ugotoviti. Zanimivo je, da je z očetom pobegnili

5 letna hčerka,

ki je tudi niso našli v stanovanju in jo je oče bržčas vzel s sabo ali pa kje skril.

Rana

je na vratu in kaže, da je bila zadana z nožem. Po oblačilu ranke je soditi, da se zakonca še nista vlegla in je najbrže žena zbežala pred možem v delavnico, kjer jo je ta obvladal in ji zarinil nož v vrat.

Nadaljna preiskava bo dognala ozadje in druge podrobnosti te redkih žaligre.

m Himen. V cerkvi sv. Marije sta se poročila dne 11. tm. g. Franjo Rodošek, magistratni tajnik v Mariboru in gđ. Margareta Sechara iz Maribora. Priči sta bile gg. dr. Ivo Vrečer, srezki komisar, za nevesto in Rihard Vrečer, železniški uradnik, za ženina. Bilo srečno!

m Društvo Jadran ima svoj redni letni občni zbor v soboto dne 13. tm. v gostilni »Pri plzenskem vnu« Tatenbachova ul. (nasproti policijskih zaporov). Začetek ob 8. uri zvečer. Udeležba je za člane obvezna.

m Iz Ljudske univerze. V pondeljek nadaljevanje predavanja g. arh. Jelenca o gotičnih katedralah. Obširneje o tem predavanju in o prihodnjih v jutrišnji številki.

m Proslava Žižkove 500 letnice s predavanjem prof. dr. V. Buriana. Jugoslovansko-češkoslovaška liga bo priredila v soboto dne 13. tm. v restavracijskih prostorih (»knečka soba«) Narodnega doma predavanje profesorja ljubljanske univerze g. dr. Vlasta Buriana o češkem narodnem junaku Janu Žižki. Kdo je bil Jan Žižka, poročamo na drugem mestu. Želeti je, da se zanimivega predavanja iz češke zgodovine udeležijo vsi člani Lige in kluba, pa tudi drugi, ki se zanimajo za slavno povelje slovenske preteklosti. Saj smo Slovenci živeli v podobnih razmerah in se borili na ravno isti protigermanski fronti, na kateri je Jan Žižka s svojo husitsko vojsko pred več kot 500 leti pokazal svobodoljubje češkega naroda in globino češkega duha. Vstop k predavanju je popolnoma prost. Po predavanju bo prijateljski sestanek.

m Klub »Grohar« otvori svojo prvo grafično razstavo dne 14. dec. 1924. ob 11. uri dopoldne v kazinski dvorani ter vabi tem potem mariborsko občinstvo, da se udeleži otvoritve. Za odbor: prof. Gvajc.

m Samomor pred lajtersberskim tuncelom je storil brezposelni natakhar Lah. — Vrgel se je v sredo pod vlak, ki ga je popolnoma razmesaril. Pri njem so našli nekoliko par denarja.

m Za Cankarjev večer, ki ga priredi Sok. društvo v Mariboru v nedeljo, dne 14. tm., v restavracijskih prostorih Narodnega doma z začetkom ob 20. (8.) uri, je prevzel recitacije br. strok. učitelj Škof. Z eno recitacijo nastopi tudi narasčajnik Ingolič. — Ker ni vstopnine in sodeluje tudi društveni orkester, je pričakovati obilne udeležbe.

m Podružnica »Ferijalnega Saveza« na drž. moškem učiteljskem v Mariboru prireja v soboto, dne 13. dec. 1924. ob 8. uri zvečer v slavnostni dvorani tega zavoda »slavnostno akademijo« ter s tem vabi širše občinstvo, da pomočnosti prisostvuje in prostovoljno prispeva, ker gre v prid pobužnim dijakom po naši lepi domovini Jugoslaviji. Odbor.

m Za centralno ljudsko knjižnico v Prekmurju je nimenovani prijatelj ljudske prosvete izročil našemu uredništvu 8 knjig oz. brošur. — G. prof. Mravljak je daroval 4 knjige, g. prof. Cestnik pa 2 knjige. Tako je v našem uredništvu shranjenih skupaj 19 knjig oz. brošur.

m Kaj vse ljudje izgubijo. Včeraj je nekdo »našel« živo svinjo, ki se je izprehajala po Mariboru. Lastnik se ni pobriagal, da bi takoj poizvedoval, kje je bila svinja in kdo jo je ujel. Sele danes je povprašal na policiji, ali vedo za njegovo svinjo. Tam pa imajo neprijetne s takimi »najdbami«, ki nočejo biti nikjer na miru in ki krulijo, kadar je želodec prazen. — Na policiji čakajo lastnika tudi večja svota denarja, zlat nročnik itd.

m Smola zagrebškega vlomilca. Dne 1. decembra se je pripeljal iz Zagreba v Maribor mladenič, v katerega se je takoj na kolodvoru zapelilo oko postavbe in preden se je mogel prav ozreti okoli po postaji, ga je že stražnik povabil s sabo. Oko postavbe se ni zmožilo, zakaj prvo, kar so ugotovili, je bilo to, da se je mladenič pripeljal brez voznega listka iz Zagreba. Že to je bil zadosten povod, da so ga izročili sodnji radi goljufije na škodo železniškega erarja. — Potem so se vršile nadaljne poizvedbe, ki so dognale, da je mladenič pravzaprav znana osebnost, ki ima v zagrebškem policijskem svetu že priličen sloves. V Zagrebu pa so ga že dolgo zaman iskali, dasi je njegova slika izšla v policijskem listu. Stori se namreč več vlovov in tatvin. — Imel je smolo, da se je vjel, ko je to najmanj pričakoval.

m Iz policijske kronike. Mariji Riedl ob železnici 12 je nocoj ponoči nekdo udrl v drvarnico in ukradel 8 kur. — Strazhe so vložile prijave o 2 tatvinah, 1 prekoračenju policijske ure, 1 gostilniški goljufiji, o eni zgubi in najdbi.

m Mestni kino: »Med zverinami in plamenic« krasna cirkuška drama v 5 činih v glavni vlogi Vera Polly, Georg Heinrich, Ellen Kuerti in Ernst Winar, se predvaja od petka 12. do vključno ponedeljka 15. decembra. Kot zaključek se prikazujejo aktualni posnetki »Z III« med poletom in prihodom v Ameriko.

m Dedič strica James v Grajskem kinu z opico Klo v glavni vlogi, je velikani-

ska senzacionalna igra v 6 dejanjih z izborni naučenimi drugimi živalmi in se predvaja samo še do vključno nedelje.

m Kavarna mestni park. Dnevno svira dobro znani in priljubljeni pianist Mirko Herceur od 21. do 1/3. ure. Dohod. čez Ciril Met. ul. je električno razsvetljen. 2819

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Petek, 11. dec. »Trubadur«. Gostovanje g. Thierry-Kavčnikove.

Sobota, 13. dec. »Razporoka«. Ab. D. Premijera.

Nedelja, 13. dec. »Apolonov hram«. Ab. B. Ponedeljek, 14. dec. Zaprt. Gostovanje v Ptuj. (Razporoka).

Današnja predstava »Trubadurja« se ne vrši za ab. C kot je bilo včeraj pomotoma javljeno. temveč izv. pač pa imajo vsi abonenti kupone.

Današnje gostovanje v »Trubadurju«. Opozorjamo cenj. občinstvo na današnje zanimivo gostovanje v operi »Trubadur«. Gostovala bo prva altistka ljubljanske opere ga Thierry-Kavčnikova, ki šteje partijo eiganke v imenovani opri med ene svojih najboljših.

»Razporoka« (Cyprienne). V soboto, 12. dec. se bo vršila premijera Sardou-jeve in E. Najae-ove veseligre »Razporoka«. V tem delu, ki je imelo povod, kjerkoli vprizorjeno, vedno lep uspeh, nam slika dramatik razmerje dveh mladih zakoncev, ki sta na tem, da se ločita. Na tem mestu se na lahek, a duhovit konverzalcijski način razpravlja o zakonu, debati- na o ločitvi zakona itd. itd. Delo je pisano, v živahno zabavnem tempu, da gledalca nehoti potegne za seboj. — Režira g. Bratina. Glavne vloge igrajo ga Gabri- jelič-Bulogova g. Bratina.

Porotno sodišče.

Maribor, 12. dec.

K včerajšnji razpravi o ponarejenih kolkih.

V včerajšnjem poročilu o porotni razpravi proti razpečevalcem ponarejenih kolkov je bila obsodba prvega krivca natisnjena napačno. Dobrovnik je bil obsodjen na dve in pol leta težke ječe. Glede drugega obsojenca velja, kar smo sporočili.

Požar v Račjem pred poroto.

Obtožena sta Emerik Braunsberger, roj. l. 1865 v Cankovi v Prekmurju, pristojni v Podovo, oženjeni konj. in Roza Lašičeva, roj. l. 1880 v Račjem, omožena posestnica tamkaj, prvi da je v noči 4. sept. zažgal gospodarsko poslopje Roze Lašičeve, druga pa, da ga je k temu dejanju nagovorila. Roza Lašičeva je bila lastnica hiše in z njo združenega gospodarskega poslopja samo do polovice, lastnik druge polovice je bil njen mož Stefan. Hiša sta imela oddano v najem, gospodarsko poslopje pa sta sama rabila. To poslopje, že precej staro in v razpadu, je bilo prvotno zavarovano na 53.000 K, letos spomladi pa je Roza Lašičeva zvišala pri zavar. družbi »Jugoslaviji« zavarovalnino na 125.000 din., povrh je pa zavarovala še seno, slamo,

vozove in druge premičnine za 50.000 din. V noči 4. sept. tl. je približno ob 1/23. uri izbruhnil v kolarnici gospodarskega poslopja ogenj in je poslopje popolnoma uničil, zgorela je pa tudi večina sena, slame itd. Škoda se je cenila na 87.500 din.

Postopanje zoper neznane storilce se je moralo ustaviti, ker ni bilo nobene podlage za opravičen sum. Čez mesec dni pa je eden izmed Lašičevih najemnikov, Stefan Pajtlar, pripovedoval okrog, da je današnji obtoženec Amerik Braunsberger zažgal Lašičevo gospodarsko poslopje, ker ga je sosed Mihael Štamberger v kritičnem trenutku zalotil vsega zbezanega na svojem dvorišču. Po kratkem tajanju je Braunsberger priznal, da je res tisto poč bil najprej v Lašičevi gostilni, kjer ga je R. Lašičeva ponovno nagovarjala, naj zažge in mu obljudila zato svojo ljubezen in pa tudi nagrado. Ko je potem šel iz gostilne mimo gospodarjevega poslopja proti domu, je vrgel v slamo v kolarnici gorečo vžgalico. Svoje priznanje je vzdržal Braunsberger tudi oči v oči napram Lašičevi. Tudi Roza Lašičeva je končno po dolgem tajanju priznala, da se je za Braunsbergerjem res v tem smislu razgovarjala, vendar pa taji, da bi ga bila nagovarjala. Zavarovalna družba bi v slučaju, da bi preiskava ne bila dognala krivec, utrpela škodo 52.661 din., na kateri znesek je razsodišče družbe cenilo škodo. — Ker pa je Stefan Lašič bil do polovice lastnik zgorelega poslopja, trpi on dejansko polovico škode.

Porotniki so potrdili vprašanje krivde. Emerik Braunsberger je bil obsodjen na 4 leta težke ječe, Lašičeva pa na 3 leta težke ječe.

Mnogostranski hudodelce.

Danes je stal pred poroto posestnik Peter Merčnik v Štajngrobu pri Sv. Treh kraljih v Sl. gor., rojen tam l. 1875, oženjen, ki je bil obtožen nič več in nič manj kot petero hudodelstev: posiljevanja in krvoskrustva nad lastno komaj 9-letno hčerko Lucijo ter obenem zapeljivanja iste k nečistosti, javnega nasilstva in prestopka zoper telesno varnost nad svojo ženo Marijo, ter hudodelstva tatvine. Svojo hčerko Lucijo je od spomladi l. 1923 pa do Velike noči 1924 ponovno spolno zlorabljal zlasti kadar žene ni bilo doma. Svoji ženi Mariji je dne 5. in 8. maja tl. grozil z umorom in jo istočasno pretepal z železno palico in motiknim toporiščem, je vrgel na tla in ji prizadial lahko telesne poškodbe. Povrh je ukradel Antonu Zemljiču v Štajngrobu nosilnico za gnoj, Francu Zupetu pri Sv. Benediktu tri nasajene kose s toporišči vred, Francu Ješovniku pri Sv. Benediktu brus z opremo, Jak. Ketišu v Trsteniki eno verigo, Antonu Guzmurju v Štajngrobu stenski okvir s 6 šipami in 2 skodelici. Splošno je znan obtoženec kot velik nasilnež v celi okolici. Ženo je opetovano trpinčil, jo tepel, zaklenil in ji grozil z umorom; mnogokrat se je morala pred njim zateči k sosedom. Občina in orožništvo slikajo obdolženca kot skrajno nevarnega nasilneža. On seveda zanika vse razun treh tatvin.

Ker se je razprava pričela šele ob 16. uri, homo objavili obsodbo v jutrišnji številki.

Veča tovarna ob železnici bliu Celja sprejme s 1. ali 15. a. narijem 1925 perfektna knjigovodja bilancista. Slu. ba trajna. Po leg plače prosto stanovanje, električna razsvetljava in event. karjava. Reflektira se le na prvotno moč z večletno prakso. Začetniki izključeni. Pogoji: SHS državljanstvo, znanje slovenskega, srbohrškega in nemškega jezika. Dober telovadec pri »Sokolu« in pevec tenorist ima prednost. Ponudbe s prepi spriceval »Curriculum vitae«, z zahtevki plače in navedbo: samski ali poročen na upravo tega lista pod »Vatracen 1925«. 2751 3-3

Dobro ohranjena komplet na spalnica 4500 Din., dve lepi postelji trdi les in dve nočni omarici z ploščo, 10 omar, postelje, stolice, mize, pisalna miza in drugo na pr. dai Rotovski trg 8 I. nadstr. levo. 2814

Natakharica z zak 30.000 Din na samostojno vodstvo prvovrstne gostilne se išče. Ceni. ponudbe pod »Go-tilna« na upravo. 2811 2-1

Večja ledenica se odda. Mlin-ska ulica 23. 2812 2-1

Železna peč veča dobro o hrani na se kupi Tovarna to kolade, Prešernova ulica 19. 2804 2-3

Hlev in več a skla ječa tudi pri pravno za tvorniško podjetje se odda. Mlinska ulica št. 23 2813 2-1

Knjigovodkinja, za par me-e-cev »e šče. Reflektiranje naj se oglase od 12.—14 ure v Tattenbachovi ulici št. 25/1. 2805 2-1

Kratek glasovir (Stutzfögel) po ceni na pro. aj. Einspe-eva uica št. 26 2589

Podpirajte sokolski tisk!

Vedno sveže kranjske klobase kakor tudi drugo specerijsko in kolonialno blago nudi najugodnejše Franc Vrhunc Majstrova ulica 17. 2807

Sladkor najcenejši in sicer: kocke Din 16.50 kristal „ 14.50 v podružnici JULIO MEINL D.D. Gosposka ulica 7. 2774

Cenjenim obiskovalcem KAVARNE »EVROPA« in ljubiteljem ruske pesmi in glazbe najvamo, da prired. popularni ruski balalaka orkester »Jaz« v dne 12. 13. in 14. decembra zaporedoma poslovlino večer in sicer: petek 12. benefis zora (zbor in solisti pojo od 0.—1. ure brez odmo ov med izva anjem) -oboto 13. benefis solis a Vladimir Zorin-a, ne eho 14. zbor in solisti pojo na željo občinstva, — a obilni po e se priporoča Kavarna »Evropa«. 2810

Primarij dr. Mirko Černič špecialist za kirurgijo v Mariboru 2807 se je preselil in ordinira od 14.—16. ure. Telefon 358 Trg Svobode št. 6/I. (nasproti Grajske kleti)

veseloigra »Razporoka«. Ab. pa ostane isti kot je bil za ta dan najavljen za »Apolonov hram« in sicer ab. B.

Mariborske vesti.

Maribor, 13. decembra 1924

Senzacionalen preokret umora v Studencih.

Skrajno drzen roparski umor v predmestju? — Čevljar Mikl tudi ubit? — Pelletno hčerko so našli mrtvo v postelji.

Včeraj smo obelodanili poročilo o krvavi tragediji v hiši št. 13 na Aleksandrovi cesti v Studencih. Opisali smo dogodek tako, kakor se je zdelo po prvih vestih in dopoldan. Tekom popoldneva pa so začele krožiti nove verzije. Ob prvi vesti so bili vsi, ki so poznali Mikla in njegovo družino, prepričani, da je Terezio Miklovo umoril njen mož Vincenc in s hčerko vred pobegnil. Bil je namreč bolj surov mož, nagnjen k pijančevanju in velik prepirljivec, tako, da v Miklovi hiši ni bilo veliko zakonškega miru. Pozneje so se celo širile govorice, da je Mikl pobegnil z neko svojo ljubico. Ker je orožništvo v smislu predpisov hišo takoj zaprlo, se ni moglo dognati kaj več. Popoldne, ko je prispele sodna komisija, je začela dobivati cela reč nepričakovan preokret.

Predvsem se je dognalo, da Miklova ni bila umorjena z nožem, temveč ubita z nekim topim orodjem. Vest o luži krvi okoli nje je bila tedaj le govorica, ki se je zdelo toliko verjetnejša, ker je umorjena ležala — kakor znano — sprši in z glavo k podu. Ko je komisija stopila v spalnico zakoncev, se je videlo na prvi pogled, da je ležalo vse križ-kražem.

razmetano in neurejeno; predali raznih omar so bili odprti, posteljnina preobrnjena in ves pogled je nudil sliko velikega nereda. Stvar je bila na mah sumljiva in se je kož vzbudila domneva, ne gre — li za roparski umor? Ko so razgrnili desno posteljo, so našli pod težko žimnico in predali

hčerko Miklovih mrtvo.

Njena glava je bila pokrita s krilom in ne brez vzroka je bila nanjo zavaljena vsa teža. Deklica takisto ni bila zarezana, marveč ubita s kakim topim predmetom. Ker so sosedji povedali, da je Mikl zelo ljubil svojo hčerko, se je zdelo povsem neverjetno, da bi bil ubil tudi njo, če je že ubil ženo in pobegnil.

Dva tajinstvena neznanca.

Ze po prvih vestih so jeli pripovedovati nekateri Miklovi sosedje, da so prejšnjega dne videli Mikla, ko je sedel v bližnji gostilni z dvema neznanimi tujcem. Nekaj časa je sedela tudi žena v njih družbi. Poizvedovanja so se zdaj sukala v smeri: kdo sta bila neznanca in kaj sta delala v Miklovi družbi? Zaslisanje sosedov je prineslo preseñetljiv izid, ki je kakor svetlobni žarek razsvetlil baš z nasprotni strani somrak dvojnega umora v Miklovi hiši. Priče so povedale, da so videle

odhajati Mikla in tista dva moža

okoli četrta na 8. uro zvečer proti Kerkovi ulici (delavnicam). Kam so krenili potem, se ni dognano. Zelo verjetno je, da sta neznanca odvedla Mikla na kak skrit prostor, ga umorila in bodisi skrilala, bodisi vrgla v bližnjo Dravo. Dejstvo je, da se Mikl potem ni več vrnil in govorica, da so ga videli še ¼ na 9. uro zvečer, je najbrže zmotna v času. — Nesporo pa je že, da sta se

neznanca vrnila

in sta okoli ¼ na 9. uro prišla v Miklovo stanovanje. Ob tem času je nekdo v bližini slišal iz stanovanja krik, ki pa mu ni prisodil posebnega pomena. Tako ni nihče slutil, da se je ob tem času godil v Miklovi hiši strahoten zločin. Kakor stvari sedaj stoje, bi se lahko domnevalo, da sta se neznanca najprej lotila Miklove žene, ki je bržčas zbežala pred njima v delavnico in sta jo tu pobila do smrti. Potem sta šla v sobo, kjer je že spala 5letna hčerka na desni postelji, blizu katere stoji omara, ki je v nji imel Mikl svojo glavno blagajno. — Tako vsaj pripovedujejo njegovi pomočniki, ki vedo povedati, da je imel Mikl v tej omari, ki je bila

nasilno odprta,

za več stotisoč kron gotovine. Značilno je, da so našli v nekem drugem zaklenjenem predalu 12.000 K denarja in tudi potni list, glaseč se na njegovo osebo. Pomočniki pravijo, da je bila to nekakna priročna blagajna in je najbrže zločinca nista našla. Ko sta se tedaj lotila ropa v omari, se je deklica bržčas predramila in začela vpiti zločinca pa sta ji dala po glavi in jo pokrila z žimnicami.

Ob 10. uri ponoči so videli še luč v stanovanju Miklovih. Četrta ure pozneje pa je nekdo videl taista

neznanca odhajati

v ono smer, koder sta v večernih urah krenila v družbi pogrešanega, morda umorjenega Mikla.

Iz stanovanja ni samo izginil denar, ki o njem pripovedujejo pomočniki, ampak tudi nekaj obleke, večja množica čevljev in drugih predmetov. Ko sta neznanca odhajala, sta bila tudi obremenjena z nekim tovorom. Nihče pa ni mislil, da sta odhajala po grozovitem zločinu, ki spada v poglavje Wild-West senzacija.

Kdo sta bila neznanca,

je za sedaj zavito v temo, sumijo pa neko osebo, ki je seveda še ni mogoče izdati. Kje je Mikl, tudi ni mogoče reči sigurno in ves potek zločina je zgolj kombinacija, zgrajena na nekaterih izpovedbah prič, vendar pa je toliko verjetna, da je dala umoru povsem nov značaj.

Danes popoldne bosta obducirani trupli Terezio Miklovo in njene 5letne hčerke. Dognano bo, kaj je povzročilo njuno smrt. Oblastveni organi pa pridno iščejo sledove za Miklom. Morda jih skrivajo gozdovi proti Limbušu ali dalje, morda pa že Drava nosi Miklovo truplo doli na Dravsko polje.

Ob sklepu lista so se razširile po Studencih govorice, da so truplo našli. Orožništvo nam te vesti ni potrdilo.

—□—

m Iz Maribora sta premesčena od 32. art. puka kapetan Šuput in poročnik Zobeč, prvi v Zaječar, drugi v Užice. Oba gospoda sta uživala med Mariborčani največjo priljubljenost in sta se zlasti udeleževala pri sportnem društvu »Maribor«; bila pa sta tudi vneta člana sokolskega društva. V znak zahvalnosti jima imenovani organizaciji priredita poslovljni večer v torek, 16. tm. v restavraciji Narodnega doma. Želeli je, da se te odhodnice priljubljenima oficirjema udeležijo naše narodno občinstvo v čimvečjem številu.

m Ljudska univerza v Mariboru. Opozorjamo na predavanje g. arhitekta Jelence o »Francoskih gotičnih katedralah«, ki se bo vršilo prihodnji ponedeljek ob ¼8. uri zvečer v mali kazinski dvorani. To je sicer nadaljevanje predavanja o istem predmetu, vendar bo gospod predavatelj ponovil najbistvenejše točke in še enkrat pokazal najlepše slike zadnjega predavanja. Pokazal bo vsega skupaj še kakih 45 zares krasnih skulpturnih slik. Nihče naj ne zamudi te izredne prilike, da si pogleda največkratnejše stavbe, kar jih je izumel človeški duh. Gospod arhitekt Jelenc je pokazal pri svojem prvem predavanju, da zna poljudno in zelo zanimivo predavati. Predprodaja vstopnic je pri g. Zl. Brišnik, cene od 1—6 din. Kot nadaljno zanimivost »Ljudske univerze« beležimo »Otroški večer«, ki bo prirejen dne 21. tm. ob ¼4. uri pop. Ljudska univerza hoče nuditi tudi otrokom duševno hrano. V to svrbo bo gospod ravnatelj Bratina recitiral najlepše slovenske, češke in ruske pravljice. A dve pravljici bodo ilustrirale tudi lepe skulpturne slike. Tudi opema pevka gdč. Vladimirova je obljubila, da zapoje nekaj lepih otroških pesmi.

o Brat dr. Ljudevit Pivko, zvest načelom, naj politiki ne stoje na čelu sokolskih organizacij, je odločil mesto župnega staroste.

m Občni zbor mariborskih podružnic CMD se bo vršil 19. dec. tl. ob 20. uri v restavraciji Narodnega doma.

m Cankarjev večer, ki ga priredi Sokolsko društvo v Mariboru v nedeljo, dne 14. tm., v restavracijskih prostorih Nar. doma z začetkom ob 20. (8.) uri, bo di dostojno počaščenje umetnikovih manov in se priporoča za mnogobrojen obisk. — Na sporedu so predavanje in recitacije; sodeluje društveni orkester. Vstopnine ni.

m Predavanje o stanovanjskem zakonu. Opozorjamo na zanimivo predavanje o novem stanovanjskem zakonu jutri, nedeljo dopoldne ob 10. uri v mestnem kinu.

m Klub »Grobare« otvori svojo prvo grafično razstavo dne 14. dec. 1924. ob 11. uri dopoldne v kazinski dvorani ter vabi tem potem mariborsko občinstvo, da se udeleži otvoritve. Za odbor: prof. Gvajc.

m Potresi v Mariboru. Prijatelj lista nam sporoča, da je bilo tudi v Mariboru čutili večeraj zjutraj okoli pol 5. ure lahke potresne sunke, ki je v Ljubljani nekatere ljudi predramil iz spanja. Tudi minulo noč med polnočjo in eno uro je bilo čutili lahke potresne valevanje.

m Glasbena Matica se skrbno pripravlja za svoj novi koncert, ki ga na-

merava prirediti sredi meseca januarja 1925. Tokrat nastopi z velikansko muzikalčno atrakcijo, ki se še ni nudila Mariboru in okolici. Proizvajala bo namreč epobalno Dvorakovo kompozicijo »Mrtvaški ženine«, pri katerem sodeluje sto pevcev in 70 godbenikov.

m Slov. lovsko društvo — podružnica Maribor bo priredilo v četrtek, 18. tm. ob 8. uri zvečer v restavraciji »Nar. doma« družabni večer za podružnične članke, mariborske lovce in prijatelje lova. Vabljeni tudi družine. Na sporedu je zanimivo predavanje g. kapetana Zvonkar: »Lov na divje koze v Črni gorici«. Po predavanju latinska zabava. Odbor. 65

m Radio-klub. V torek 16. tm. ob 6. uri v klubovem lokalu seja izvršnega in tehn. odbora.

m Orkester Glasbene Matice. Vse članke opozorjamo, da se vrši prihodnja orkestralna vaja v ponedeljek, 15. tm. že ob 20. uri.

m I. Citraški klub v Mariboru vabi vse svoje članke in članice k II. rednemu občnemu zboru, ki se vrši v petek dne 19. decembra 1924. ob 8. uri zvečer v rezerviranih prostorih hotela pri »Zamorcu« v Mariboru, Gosposka ul. št. 30. s sledečim dnevnim redom: I. Pozdravni govor predsednika, II. Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, III. Poročilo pregledovalcev računov, IV. Volitev novega odbora, V. Slučajnosti. V slučaju nesklepnosti občnega zbora, se vrši isti pol ure pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom ob vsakem številu navzočih članov. Odbor. N 63

m Svarilo. Ker se v zadnjem času ponavljajo mnoge pritožbe, da se v Mariboru in okolici kruh iz drugih pekarn prodaja za naš kruh, se čutimo dolžne, opozoriti naše cenjene odjemalce, da je kruh, ki izhaja iz naše pekarn, za znakovano z znamko D. P. Zato prosimo cenjene odjemalce, da ohranimo glas naših vsesestransko priznanih dobrih izdelkov, da nas v vsakem takim slučaju obvestijo. I. Mariborska delavska pekarna Maribor. N 64

m Obrtno gibanje v Mariboru. V mesecu novembru je bilo podeljenih v Mariboru na novo 13 obrtnih dovoljenj, izbranih pa 18 obrti.

m Pohrežje. Tukajšnje gasilno društvo priredi tudi letos Silvestrov večer v gostilni gospe Rojko na Spod. Pohrežju. Priprave so že v teku in zanimanje za to prireditev je splošno. Druga domača društva pa prosimo, da se ozirajo na to.

m Primarij dr. Mirko Černič specialista za kirurgijo v Mariboru se je preselil in ordinira od 14.—16. ure Trg Svo-bode št. 6 I. (nasproti Grajske kleti. 2800

m Vsled obče denarne krize, kakor tudi vsled slabega gnetnega položaja današnjih državnih in drugih nameščen-cev, je tem skoraj nemogoče, da bi si nabavili le najnujnejše gospodarske potrebščine, kakor n. pr. obleko, manufakture, perilo, itd. Tudi, ako kdo prosí pri kakem denarnem zavodu za tozadevno posojilo v svrhu nabave takih potrebščin, ga zelo težko, ali pa sploh ne dobi, in če že, zaračunavajo ti zavodi visoke obresti in druge visoke manipulacijske stroške. Tako prošnje se vlečejo na tedne od ene do druge seje, deloma ni mogoče dobiti primernih porokov itd., tako, da prosilec končno le ne pride do zaželenega posojila, oziroma, do zaželenih potrebščin. Vse te okoliščine uvidevajoč, je tvrdka Davorin Johan in drugi, družba z o. z. Maribor, Gregorčičeva ul. 1. osnovala poleg že obstoječe manufakturne trgovine in lastne krojačnice, še kreditni oddelek, kjer dobiva lahko vsak in brez kompliciranih formalnosti zaželeno predmeto i. s. proti rednemu odplačevanju na mesečne obroke. Tvrdka ima v zalogi fino angleško in češko suknjo, vse vrste platna za perilo, itd. izgotovljene obleke in že izgotovljeno vsakovrstno perilo pletenine in vezanine in poleg tega še lastno prvovrstno krojačnico, z le prvovrstnimi močmi, kjer se dobivajo obleke za gospode in dame kakor tudi uniforme. Vsak, kdor rabi obleko, zimsko suknjo, ženski plašč, verilo itd. ali pa samo štof oziroma samu suknjo ali platno itd. naj takoj piše tvrdki, ter natančno naznani, kake vrste štofov itd. želi, nakar se mu nemudoma pošljejo vzorci z natančno navedbo cen. Navede naj se tudi način odplačevanja ter natančni naslov službenega mesta: ako želi obleko po meri, naj pošlje pravilno in natančno mero, nakar se mu ta tekom enega tedna izgotovi in dopolnje. Ravno sedaj je dana vsakemu ugodna prilika, nabaviti svojcem lepa in primerna božična in novoletna darila. (Lepi štofi za gospode in dame, Double, Velourji, itd.) Ker je tvrdka za državne nastavitelce velikega in važnega pomena, jo najtopleje priporočamo, ter ob enem tudi opozorjamo na nje današnji inserat. N 62

m Cankarjev večer priredi Sok. društvo v Mariboru ob 6. posmrtnici pisateljevi v nedeljo, 14. tm. v restavracijskih prostorih Nar. doma. Na sporedu so predavanje in recitacije. Sodeluje društveni orkester. Začetek ob 20. uri. Podrobnosti se še objavijo pravočasno. — Zdravo! — Nač. kult.-prov. ods.

m Grajski kino predvaja od ponedeljka do vključno sredo krasno veseloigro v 6 činih Potaseh & Perlmutter. Opozorjamo na ta velikanski film v katerem se vidi največja moodna revija leta 1924-25.

Porotno sodišče.

Mnogostranski hudodelec.

Včerajšnja razprava proti Petru Merčniku je končala z obsodbo na pet let težke ječe.

Maribor, 13. dec.

Umor v Lahencih — ponovno pred poroto.

Letos 18. jun. je porotno sodišče že obravnavalo slučaj bestialnega umora 89-letnega starčka Franca Puntigama v Lahencih pri Sv. Tomažu blizu Ormoža, ki je dne 19. okt. 1923 zjutraj ob zvonenju jutrnice pribežal k sosedu Postraku in prosil za pomoč, češ da ga je Jožef Benko obstrelil. Na pragu hiše se je nezavesten zgrudil. Ko je zopet prišel k zavesti, je pripovedoval, da ga je Barbara Benko ml. poklicala pri oknu, naj odpre. Ko je vrata odpahnil in šel nazaj v sobo ter hotel leči v posteljo, je v sobi zapazil Jožefa Benka, ki je v hipu udaril po luči, da je ugasnila, potem pa ga je vrgel na tla, pokleknil mu na prsi in oddal proti njemu dva strela. Eden ga je zadel v nogo, drugi v trebuh. Ko je začel kričati, mu je zamašil usta. Šele ko je pas začel lajati, ga je pustil in zbežal. Orožnikom in županu, ki so bili medtem poklicani, je izpovedal enako, in tudi drugim pričam. Tudi v ormoški bolnici, kamor so ga prepeljali, je ponovil isto pred pričami. Dne 26. jan. popoldne je Puntigam umrl. Na podlagi njegovih izpovedb sta bila takoj aretirana Barbara Benko ml. in Jožef Benko, pozneje tudi še mati, Barbara Benko st., ki so pa vsi tajili in valili krivdo na posestniškega sina Franca Obrana. Pozneje se je ugotovilo, da so storili to iz osvete, ker Obrani ni maral za ljubezen Barbare Benko ml. Za krivdo Jožefa Benka pa govori dejstvo, da se je našla v sobi umorjenega krogla iz samokresa, ki ga je nekoč dal Puntigam Jožefu Benku v svrhu straženja vinograda. Samokres je bil najden pri obdolžencu Jožefu Benku.

Motiv? Stari Puntigam je prepisal meseca aprila 1923 svoje posestvo Barbri Benko st. ki ga je pa pozneje prepisala na svojo hčerko Barbaro Benko ml., ki je od takrat gospodinjila Puntigamu. Puntigam si je izgovoril dosmrtno gospodarstvo in hasek. Benkovi so sploh na slabem glasu, podvrženi tatvini in umoru. Puntigam jim je kmalu bil v napotje in želeli so njegovo smrt. Ker je pa bil žilave narave, jim je ta zadel prepočas. Značilno je, da je Barbara Benko ml. drugače vsako noč spala v Puntigamovi hiši, ravno v noči na 19. okt. pa doma in da je ona zjutraj klicala Puntigama skozi okno. Vse to in zlasti ponovno izpoved Puntigamova pred smrtjo je dovoljno utrdilo sum, da sta storilca Barbara Benko ml. in Jožef Benko.

Porotna razprava dne 18. jun. tl. proti Barbri Benko ml. in Jožefu Benku je bila preložena v svrhu zaslišanja novih prič.

Na podlagi izpovedb Barbara Benko st. in ml. ter Jožefa Benka, da jim je Franc Obrani takoj po dejanju priznal, da je on ustrelil starega Puntigama, je državno pravdnštvo tudi proti njemu uvedlo preiskavo, pa jo zopet ustavilo, ker ni dobilo nobene podlage za njegov obtožbo. Na zadnji porotni razpravi pa so gori navedeni vztrajali pri svoji trditvi. Tudi brat Ljudevit Benko je izpovedal, da mu je Obrani tik pred dogodkom zaupal, da bo Puntigama ustrelil, kar se je ponoči res zgodilo. Tudi priči Josipina in Liza Kobula sta izpovedali, da jima je obdolženčeva sestra Matilda Obrani povedala, da se je Franc Obrani pred dogodkom izrazil, da bo Puntigama ubil. Na podlagi teh izpovedb je državno pravdnštvo obnovilo postopanje proti Francu Obrani in tudi dvignilo obtožbo proti njemu. Tako stoji danes pred poroto kot obtoženci radi umora Franca Puntigama Jožef in Barbara Benko ml. ter Franc Obrani.

Ker je treba zaslišati dolgo vrsto prič, se je razprava ob uri, ko smo zaključili list, nadaljevala. Obsodbo je pričakovati pozno zvečer.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 23

Ker pa se tujec ni zmenil zanj, se je užaljena živalca pripeljala čisto blizu in nazadnje položila svoj koničast gobec na njegovo koleno.

Mladi potnik je cenil pse in je majhnega kosmatinca prijazno gladil po glavi.

»Kako si ljubezniv!« mu je pravil. »Mar si izgubil gospodarja in si izbral mene? Če je tako, mi povej, pa se bo zgodila tvoja želja.«

Ne vemo, kaj mu je odgovoril hrt; v onem času, ko so govorile živali (kakor nam je njihove pomenke lepo zabeležil Jean de Lafontaine), bi se mu bil odrežal tako-le:

»Nisem izgubil gospodarja. Živim v dobri hiši, kjer pazijo na me in me imajo radi; če sem se približal vam, spoštovani tujec, je temu krivo samo to, da ste mi všeč.«

Komaj je mladi gospod pogladil živalico, se je oglasil iz neke daljave pokarovalni glas:

»Gibby! Gibby! Kje si, Gibby!«

Hrt je prepoznal glas in se malec prestrašil, vendar pa ni z nobenim gibom pokazal, da je voljan, se vrniti n gospodarju, ki ga je zval.

— Zdi se mi, da je tebi ime Gibby, moj mali prijatelj, — mu je dejal tujec.

Tedaj pa ga je nekdo poklical bolj iz bližine:

— Gibby! Gibby! Semkaj, semkaj!

Hrt je stresel glavo, ko da se mu ne bi ljubilo ubogati.

— Zdi se mi, da ubogljivost ne spada k tvojim čednostim, — je pristavil tujec.

Gospodar ga je poklical tretjič.

— Zlodja, — je grmel srdito, — ta žival je neznosna. Margarita, treba jo je vkrotiti in ji njene muhe spediti iz glave.

Drugi glas, ki je dal slutiti mlado ženo ali dekle, je dejal nekaj besedi, ki pa jih popotnik ni razumel.

Tedaj se je Parižan obrnil in opazil nedaleč od sebe dvojce oseb.

— Gospod, — je rekel prihajajočima, — če je živalca, ki jo iščete, majhen bel psiček z rdečim ovratnikom, tedaj jo imate tu-le pri meni. Tako se je stisnila k meni, da kar noče proč od mene.

— Hvala vam, — je odvrnil moški glas, zvaneč nepopisno blago.

Ta klic je premagal psičkovo trmo in živalca je pohlevno stekla čamni naproti.

— Potepuh, ti! — je vzkliknil gospod in zamahnil s palico.

— Prosim, ne tepite ga! — je prosila mlada dama.

Ko je Gibby opazil žuganje srditega gospodarja, se je koj vrnil v tujčevo zavetje.

Ta je vzel psa in ga ponesele gospodarju, rekoč:

— Dovolite mi, gospod, da vas zaprosim milosti za ubogo živalco. Ne kaznujte je radi tega, ker je v ljublila mene. Vračam psa gospodični s trdnim prepričanjem, da ne bo v bodoče počenjal podobnih neumnosti.

— Margarita vam je zelo hvaležna, gospod, — je odvrnil stari gospod, — To pot mu odpustim. Tebi, Margarita sem rekel že večkrat, da ne smeš voditi psa brez vrvice. Dobro veš, koliko slabih navad ima!

— Dobro, bom si zapomnila, — je odvrnila dama, ki jo je gospod nazival Margerita. Starcu je vtegnilo biti osemindeset do sedemdeset let. Njegova vnanost ni bila ne posebno izrazita pa tudi ne vsakdanja. Bil je visok, mršav in kljub visoki starosti ravnih pleč; po nastopu bi sodil, da je bil upokojen oficir.

Nizki široki klobuk mu je pokrival vso plešasto glavo; obraz mu je bil izrazit, oči modre in usta pokrita z napol vsivelimi brki. V gumbnici temnega plašča je bilo videti vrvice častne legije.

Njegova spremljevalka je bila visoke rasti; poteze obraza so pričale o mladosti, pogled je sijal čisto, visoko čelo se je belilo liki lilija; diš nedolžnosti in devišstva je vel od nje ter se je zdela, da je to krasno, milo bitje v letih, ko otrok dozoreva v devojko.

Ne dejal bi, da je imela šestnajst let; v resnici je bila že v devetnajstem. — Obležila ji je bila prav tako ubrana in brezhibna kot njen obraz in vsa krasna postava.

Njena lepota ni bila preveč kričeča kot jo najdeš pri ženskah, ki si delajo reklamo z svojo lepoto, in zaslepila in očarala človeka, ki je občutil dovzetnost za njo; ni silila v glavo liki ognjeno vino, temveč je tiho govorila srečo in budila sladko sanjavost. Posebno lepe so ji bile oči; njih sinjina je bila podobna vedrini Malijanskega neba, a pogledi so prihajali prosto od srca; ko se je ozrla nate, se ti je zdela, da je zatrepetala najnežnejša srčna žilica in bi jo človek oboževal in spoštoval hkrati. — Vse to je prestregel tujec z enim pogledom. »Zlodja«, je pomislil, »kako pa, da ima ta okostnjak tako lepo hčer!«

— Gospodična, — jo je nagovoril, — vaša prekrasna živalca nimalo ne zaostaja za hrti našega Lamartina.

Ko je začela v drugič besedo »gospodična«, je zopet zardela.

Dvignila je oči in uprla vanj globok, še mil pogled.

— Ali poznate Lamartinove hrtje, gospod? — ga je vprašala radoznalo.

Mladi mož se je priklonil in odvrnil smeje:

— Da, gospodična.

In Gibby jim je podoben?

— Po obliki in po barvi.

— Ah! Prosim vas, gospod, kakšno barvo pa imajo Lamartinovi hrti?

— Svetlosivo, gospodična. Toda — kot sem dejal: vaš hrt ne zaostaja tudi zastran zlatih pasme.

— Hm, — hm, — se je vmešal v razgovor stari vojni vpokojenec — mogoče je, da je Gibby zares lep eksemplar, vendar pa ostajam pri tem — zamera gori ali doli — da je to najneznosnejši psiček na svetu.

— Kaj pa je storil, kar bi bilo tako hudo? je vprašala Margerita.

Gospodarstvo.

g »Vinarstvo«, prvo slovensko knjigo o celokupnem vinogradništvu kot stroki, ki je za velik del naših kmetov največja življenska važnost, je izročil Tiskarni sv. Cirila v Mariboru ravnatelj vinarstva in sadjarske šole v Mariboru, gosp. Andrej Zmavc. Knjiga bo bogato opremljena z najboljšimi slikami. Ni dvoma, da bodo tako važno delo pozdravili vsi vinarji z velikim veseljem. Prav uporabna bo tudi za vinarke in druge kmetijske šole osobito v Sloveniji, v katerih doslej niso imeli pripravega učbenika za ta predmet.

g Praški vzorčni velesej. Spomladanski praški veliki semenj se bo vršil od 22. do 29. marca 1925. Velesejmi v Pragi so mednarodni in sme na velesejmu udeleževati vsak producent in trgovec, ki se bavi z eksportom. Za poglobitev gospodarskih stikov med nami in češkoslovaško bi bilo želeli, da se semnja udeležijo vse one naše tvrdke, ki bi mogle z uspehom uvažati svoje produkte v češkoslovaško republiko.

g Izmenjava 5 Kč bankoveev I. emisije. Glasom naznanila Bančnega urada ministrstva financ ČSR v Pragi konča rok za izmenjavo 5 Kč bankoveev I. emisije (rdečih) z datumom 15. aprila 1919, dne 31. decembra 1924. Do te dobe izmenjuje omenjene bankovece centrala in vse filialke bančnega urada ministrstva financ v Pragi. Po poteku tega roka se omenjeni bankovci ne bodo več zamenjavali.

Zanimivosti.**Cudna razporoka.**

Pred sodiščem v Budimpešti se je vršila minule dni zanimiva razporoka o ločitvi zakona. Sodišče je predlogu za razporoko ugodilo in obe stranki — grof in grofica — sta odšli z dvorane z roko v roki, kar pri razporočenih gotovo ni navada.

Grof je bil posestnik veleposresta 6000 oralov v onem delu Madžarske, ki je po prevratu pripadal Romuniji. 2000 oralov so mu na podlagi zakona o agrarni reformi vzeli, 4000 oralov pa so mu pustili pod pogojem, da ima postati romunski državljani. Madžarski grof pa se ni hotel kar zlepa odločiti k temu, da bi si oblekel plašč romunskih bojarjev, ki pod njim ni prijetno pravemu madžarskemu sreću. Tako je prišlo do tega, da bi grofu prodali graščino; k njegovi sreči pa se ni oglasil noben kupec.

Tedaj je grofu šnila v glavo dobra misel: dogovoril se je s svojo ženo, da se bosta razporočila. Žena postane romunska državljanka in prevzame romunsko posestvo. Tako se je tudi zgodilo. Ločitev je bila sodno odobrena in ob istem času je bilo grofici tudi prizna-

no romunsko državljanstvo. Grof pa se je koj priglasi za glavnega oskrbnika na romunskem posestvu svoje ločene žene. Seveda ga je žena rada sprejela v službo in oha bosta vzela s sabo tudi otroke ter živela lepo v miru in slogi kot desihdob. Tako je praktičen grofovski par tudi rešil vprašanje nedeljive historične Ogrske in sicer po oni da je volk sit, a koza cela.

Pomlahevanje ljudi.

O tem čisto resnem in znanstveno utemeljenem problemu so listi pisali pogosto in mnogo. Navadno nepoklicano pero bolj škoduje kot koristi. Tako je bilo opaziti, da zanimanje za poskuse pomlahevanja največkrat ne prihaja iz čistih virov, temveč stoji za njim razni nemoralni »interes«. Dunajski profesor Steinach je sam mnogo kriv, da je ta znanstveni problem dobil obliko epizoke »vice« v samski družbi. Vendar pa se uspehi njegovih poskusov niso dali zanikati in pariški zdravnik dr. Voronov — ruski emigrant — je pomlahevalno metodo zelo izpopolnil. Dr. Voronov, ki je med drugimi »pomladila« tudi znanega pisatelja Maurice Maeterlincka, je odšel iz Pariza in je prepustil svoj laboratorij asistentu dr. Jaworskemu. Ta je odkril novo metodo pomlahevanja, ki sedaj z njo prakticira. Njegov učitelj je — kakor znano — transplantiral opičje žleze na človeški organizem. Tako so bili samo moški deležni dobrot nove iznajdbe. Dr. Jaworski pa skuša pomladiti ljudi s transfuzijo krvi. Za »pomladitev« starejših ženske je treba odvzeti mladi ženski najmanj dva decilitra zdrave krvi. Tež operaciji se je minule dni podvržla francoska pisateljica Colletova, ki se je že srečala z Abrahamom. Odkar jo je pomladil prof. Jaworski, se baje počuti popolnoma mladostno in čilo. Kri je prodala pisateljici Colletovi kmečko dekle, ki ga je zapeljala k temu visoki odškodnini. Kakšne bodo pa posledice in ali ne bo dekletu še žal za prodano kri, ne vemo. Vsekakor je pomlahevanje ljudi vsaj za sedaj še tako s socialnega kakor z moralnega stališča velik greh proti čuti pravičnosti in človeškega dostojanstva. Njegov edin namen je ta, da si oni, ki ima dovolj denarja, na račun revežev podaljša dobo seksualne aktivnosti. V dobi, ko človeštvo pleše okoli zlatega teta, se ne smemo temu niti najmanj žuditi.

Serum resnice.

Ameriški zdravnik iz Texasa dr. House je izjavil, da je iznašel »serum resnice«, s katerim je mogoče prisiliti zločinca, da prizna svojo krivdo. Ta serum je nazval scopolamin apomorphia. Če ga vbrizgamo v človeško kri, pride živčni sestav v tako situacijo, da človek izgubi vse postranske občutke in vpliva ter proti svoji volji, čisto mehanično pove to, kar je videl in doživel. Serum ga te-

Že 38 let je

SARGOV

KALODONT

ZOBNA KREMA

nenadkrrijivo dobra!

Barvni trakti, ogljeni papir, prebojni papir, ANT. RUD. LEGAT & CO., Maribor, Slovenska ul. 7, telefon 100.

Kultura in umetnost.

x Mladinski list Zvonček. Čitatelje in naročnike Zvončka opozarjamo, da smo iz tehničnih razlogov sklenili, preurediti izdajanje Zvončka tako, da izide prva številka lista redno v septembru, zadnja pa koncem junija. S tem načinom izdajanja nam bo mogoče pričeti v septembru 1925. V času od novega leta pa do konca bodočega leta pa moramo pospešiti izdajo letnika 1925. Ta letnik bo izšel v dobi med decembrom in julijem, in sicer v šest zvezkih, ki bodo obsegali vsak po 2 številki. Prvi zvezek izide že tikoma pred božičnimi prazniki, zadnji pa pred sklepom šolskega leta. Zvonček ima za l. 1925 že pripravljeno popolnoma novo zunanjo opremo, ki je preprosta in lična, da bo gotovo prijala otroški duši. Tudi vsebinsko bo bodoči letnik nadkriljeval vse dosedanje. Opozarjamo cenjene starše na ta najboljši mladinski list, ki nudi naši mladini res zdrave dušne paše. Naročajte ga pridno Vašim malčkom. — Uprava Zvončka v Ljubljani (Učiteljska tiskarna).

x Filip Dom: Kako so se vrage čucili ter druge legende in bajke. Iz češčine prevel Fr. Bradac. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Med darovi, ki

jih je prinesel lani sv. Miklavž češkim otrokom, je zbudila največje zanimanje in priznanje zbirka legend. Kako so se vrage ženili. Pohvalno jo je omenjalo vse češko časopisje. V lepi obliki je izšla knjiga sedaj tudi v slovenščini. Vsebuje 14 raznih legend in bajk, ki skušajo tolmačiti razne pojave na nebu. Take so: Kako so se vrage ženili, O štirih bratih, Kako so nastale zvezde na nebu, Tonosenci itd. Vsako povest krasi lepa slika kot začetnica povesti, enako mikavno pa predstavlja tudi naslovna starega vrage in mlado vragico. Za Miklavža in Božič knjigo prav toplo priporočamo.

x Honorarne odredbe za sve tehničke radove inženjera, arhitekta i geometara, katere imajo po sklepu letošnje glavne skupščine Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov v Novem Sadu veljavnost za celo Jugoslavijo, so izšle na 58 straneh v priročni izdaji v srbsko-hrvatskem jeziku ter so v zalogi in se dobe pri Udruženju jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov — sekciji Ljubljana, Turjaški trg 1. Pošilja se tudi po pošti ali po povzetju. Honorarne odredbe obsegajo 4 poglavja: I. Splošni del. II. Časovni cenovnik. III. Povračila stroškov in odškodnine. IV. Okvirni cenovnik. Honorarne odredbe obravnavajo vse inženjerske stroke in sicer: 1. gradbenih inženjerjev; 2. arhitektov; 3. strokovnih inženjerjev; 4. elektrotehniških inženjerjev; 5. inženjerjev za ladijdelstvo in ladijske stroke; 6. inženjerjev za kulturno tehniko; 7. rudarskih in plavžarskih inženjerjev; 8. gradarskih inženjerjev; 9. inženjerjev za tehniško kemijo; 10. geometrov. Honorarne odredbe so neobhodno potrebne vsem inženjerjem, arhitektom, geometrom, izvedencem, podjetjem in gradbenim gospodarjem. Služile bodo tudi vsem gospodarstvom korporacijam, oblastvom in sodiščem. Z unifikacijo honorarnih odredb za celo kraljevino so storili jugoslovanski inženjerji važen in pomemben korak naprej h konsolidaciji naših gospodarstev razmer. Nakup tega temeljitega in važnega strokovnega dela toplo priporočamo.

x Trgovski koledar za leto 1925 je izdal Slov. trg. društvo Merkur v Ljubljani. Je to žepni in zelo priročni koledar, kakor je znan še iz časa pred vojno. Koledar je letos še boljši in obširnejši kot doslej. Vsak trgovec, vsako podjetje in tudi vsak nameščeneec neobhodno potrebuje Trgovski koledar in zato priporočamo, da si ga vsakdo čimprej nabavi. Naročila sprejema Slov. trg. dru-

štvo Merkur v Ljubljani, Gradišče 17 I. x E. R. Burroughs: Tarzan in svet. Splošna knjižnica št. 38. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. Po prvi knjigi Tarzanovih povesti »Tarzan, sin opice« je sedaj izšla v založbi Zvezne tiskarne in knjigarne v Ljubljani kot 38. zvezek »Splošne knjižnice« že druga knjiga: »Tarzan in svet«. Ta roman je prav tako, kakor prvi »Tarzan, sin opice« od kraja do konca poln napetosti, najzanimivejših, pestrih dogodkov, in čarobnih opisov pragozdnega življenja, tako, da bralec knjige ne more odložiti, predno je ne zbere do konca.

x Verdi — Trubadur. V vlogi eiganke Azucene je večeraj nastopila mesto obolele ge. Mitrovičeve prvič na našem odru prva altistinja ljubljanske opere, ga. Thierry-Kavčnikova. Z njo se nam je predstavila umetniška osebnost, ki poseduje v srečni združitvi vsa potrebna svojstva v najvišji meri. Imponujoča zunanost igre, ki je polna duše globoko glasovni material, katerega obvladuje v vseh legah z eleganco. Svojo vlogo je absolvirala suvereno ter nam nudila užitek prve vrste. Hvaležno občinstvo ji je prirejalo kar najsrečnejše ovacije. — H. D.